

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Anul 61 • Seria II • Nr. 536 • Miercuri 2 aprilie 1958 • 8 pagini — 15 bani

MĂRTURIE

Eu n-aș fi grădinarul iscusit,
Ce-și crește cu iubire ce-a sădit —
Și nu aș fi cu voi tovarăș bun,
De m-aș oprî, răsad să nu mai pun.

Scriu mlădru: comunism! — da-n ceasul greu,
De-aș inclina un dram stindardul meu,
Ori de n-aș fi cu voi într-un cuvânt,
N-aș merita în veci acest pământ.

George Demetru Pan

Nevoia de ÎNVĂȚĂTURĂ

Sintem un popor care construim socialismul. Am pornit pe acest drum și nu ne vom opri. Construim socialismul pentru că avem încă multe nevoi și năzuim toți către o viață mai bună. Ne-am încredințat că, apucându-ne de muncă încordată, om lângă om, sub îndrumarea partidului, vom scăpa de nevoi și vom ajunge la o viață mai bună. Construim socialismul clipă de clipă, ceas de ceas.

Construcția socialismului se face pe baza unor cunoștințe înaintate pe care știința le-a pus și le pune mereu la îndemâna omului, pentru a se ajuta în munca lui. Știința ușurează munca și sporește belșugul. De aceea, învățătura, cât mai multă învățătură, e de o necesitate vitală. Neștiința de carte sau părăsirea învățaturii pe drum înseamnă o slăbire a frontului general al muncii, o piedică în înaintarea noastră către o viață nouă.

Un copil care lenevește, un învățător care lasă clasa baltă și se apucă de alte treburî, un muncitor de la țară care nu-și îngrijește bine ogrorul, un muncitor din fabrică care nu e atent la lucrul lui, un om de știință care nu se pasionează în cercetările sale, ne țin în loc, ne țin în loc pe toți, și pe mine și pe dumneata care ne citești, întregul popor care se străduiește și așteaptă să crească izvoarele belșugului, să se înmulțească mijloacele bunele sale stări. O încordare slăbită, o muncă aminată, o forță pierdută sau chelmită în gol este un mai puțin în agonisita noastră de bunuri generale. E un lucru pe care l-au înțeles mulți, cei mai buni dintre noi care ne-au luat-o înainte și pe care trebuie să-i urmăm toți.

Cu asemenea gânduri m-am despărțit într-o zi, în satul Meri-Goala din raionul Roșiori, de o ceată de copii, între care era amestecat în jocul copilărești un băiețandru de vreo 15—16 ani care nu învățase decât patru clase elementare. Era un băiețandru voinic, vioi, dar care rămăsese la limita de învățatură a copiilor, care mai urmau școala elementară de patru ani și, poate, sub această limită. Inceț, inceț, desprinzându-se de carte și de învățatură va rămîne în afara frământărilor de idei și de cunoștințe care mișcă înainte pe oamenii muncii, va deveni o forță nepregătită pentru sarcinile din ce în ce mai complicate și mai ridicate ca nivel intelectual care se pun satului acum. El va sta în urma celorlalți pentru că nu va pricepe importanța vitală, vitală pentru el și pentru satul întreg, a noilor idei, a noilor măsuri necesare ridicării bunăstării generale a oamenilor muncii.

De aceea, socotim necesar ca organele culturale ale satului, școala, căminul cultural, biblioteca, sub îndrumarea organizației de partid și a U.T.M.-ului să organizeze cercuri de lectură cu cei ieșiți de curînd din neștiința de carte și cu cei care au rămas la învățatura școlii elementare de patru ani, pentru a întreține interesul pentru învățatură.

Și mai bine dacă părinții ar fi îndrumați să-și trimită copiii la școala elementară de șapte ani care și-a extins rețeaua peste o mare parte a țării, școala elementară de șapte ani fiind astăzi baza minimă a culturii noastre în etapa actuală a dezvoltării sociale.

Învățătura dobîndită în școala elementară de șapte ani, fără să reprezinte totul, constituie, totuși, pentru fiecare cetățean, un temel de cultură care-i îngăduie să se poată ridica apoi la un nivel intelectual din ce în ce mai înalt, contribuind cu puteri sporite la înfăptuirea operelor de construcție socialistă în țara noastră.

Prof. Petre Drăgoiescu

președintele Consiliului Superior al Școlilor.

Citiți în pag. a 7-a

U. R. S. S. încetează unilateral
experiențele cu armele atomice

Hotărîrea Sovietului Suprem
al Uniunii Sovietice

Există oare cineva care să nu admire o livadă de pomi fructiferi înfloriți sau încărcăți de rod? Fără îndoială că nu. Dar pentru ca pomii să înflorească și să dea omului rod bogat, trebuie ca la rîndul lor să primească de la om îngrijirea cuvenită, începînd cu plantatul și pînă la culesul fructelor. Și această îngrijire trebuie dată la vremea ei, fără întîrziere.

Una din lucrările ce se execută acum în livezi

este și stropitul împotriva unui primejdios dăgman al pomilor — păduchele de San-José. Muncitorii de la G.A.S. Ștefănești, regiunea Pitești, după cum se vede, grăbesc stropitul în livadă (fotografia de sus).

O altă lucrare ce se face în aceste zile este plantarea puleților, așa cum se lucrează la pepiniera Vrănești din aceeași regiune (fotografia de jos).

rele noastre

pămîntu-a primăvară —
au scuturat zăpada
am, catrințele la soare,
p — ca allădată — siada,
e lasă să aștepte
e dor — vin primii la-nflnire
d in brațe — ca la horă.
aș vrea și eu să am de știre !

stem mulți

ejit de cînd se invirte
it palma, ogoare-ciozvirte ;
stă închircit în pragul răzorului
mnele cerului, norului,
mpia largă cît pustă
dezeagă pletele, fusta.
rînde — goale — în mîini —
d puternici, sintem mulți și
stăpini !
Carmen Mihulescu

La Comana, — regiunea Constanța, din împrejurirea binalelor, răsare clădirea casei de cultura care va fi terminată în cinstea zilei de 1 Mai.

ctivel din Căzănești, raionul Urziceni, se adună liber, colectivisti amatori să joace sau să

Leșu este un sat care face parte dintr-o veche țară de răscruți: Năsăudul. Calea pînă la Leșu — un ceas de mers pe jos de la gară — o străbați pe un drum de munte, cînd în clin, cînd în mîinec, te răsucești capricios pînă ce cobori pe luncile de sub Strîmtura cea mare. Lași în dreapta stîncile Boscadăului și mergi alături cu apa cea mare și calea ferată forestieră. Coastele Heniului, cu brazii pironiți în steiuri, străjulesc mereu drumul. De pe virful muntelui vezi contururile drumurilor și văilor. În vale, casele par puține. Să fie acolo toate cele peste 600 de gospodării cite are satul? Se vede, ce-i drept, peste dealul Bliadarului, un roi de case. E Lunca. Mai sus un alt cătun, Ierboasa; tot puține case. Inima satului bate însă în Gura uliței, la revărsarea Leșului în apa cea mare.

Cincizeci de ani de activitate teatrală

29 Iunie 1907... În Leșu, un om plin de inițiativă, vice-notarul Alexa Candele punea în scenă piesa „Ruga de la Chizătău” de Iosif Vulcan, cea dintîi piesă de teatru ce se juca în sat. La vremea aceea evenimentul a avut o însemnătate deosebită prin faptul că în

ILE din cronica COMUNEI LEȘU

afară de doi învățători, Nechita Coțuțiu și Dumitru Persecă, toți ceilalți erau țărani muncitori, cu cîteva clase primare. Printre actorii țărani se numărau și Petrea Istrate, Toma Arlene lui Dumitru, Valeriu Persecă, Toader Mureșan, Tonica Pop și alții. Din anul 1907, echipa de teatru, mereu improspătată cu elemente noi, a jucat zeci de piese, uneori punînd în scenă chiar bucăți destul de grele.

Iulie 1957...

Colectivul căminului cultural din Leșu joacă aceeași piesă cu care s-a început activitatea teatrală în comună, acum 50 de ani. Acum însă spectacolul s-a dat în frumoasa sală a căminului cultural, ridicat în anul regimului democrat-popular. Sala, deși destul de mare, devenise neîncăpătoare. Sala de clasă din vechea școală de piatră, unde s-a jucat piesa „Ruga de la Chizătău” în 1907, ar fi fost acum prea mică și poate nici ceterașii de atunci nu l-ar fi mulțumit pe leșenii de astăzi. Săltărețele melodii ale acordeonului din orchestra căminului trezeau alte nostalgii decît acelea pe care le deștepta atunci bătrînul ceteraș Colta, meșter neîntrecut în hori de strigat, în jocuri de mîină și de invirtit. Puținii bătrîni ce-și mai aminteau de acum 50 de ani și mai ales badea Valer Persecă, singurul în viață din cei care jucaseră atunci, au putut să vadă în rolul lui Costică Hîrșu, pețitor bogat și nătăfleș, pe Ion Arlenie, fiul bătrînului Toma, care interpretase același rol în 1907. Ar fi greu de spus care dintre cei doi a interpretat cu mai multă măiestrie pe neblesnicul Costică Hîrșu. Tatăl sau fiul? Pentru cel dintîi stau mărturie amintirile și rolurile de mai tîrziu, ce au făcut din el un actor vestit în Leșu, cunoscut în satele din jur, iar pentru cel mai tînăr pledează jocul de scenă, interpretarea cu toată bogăția de nuanțe în privire, în mimică, în vorba rară și uimită, în gesturile și mișcările lui. Un cuvînt de laudă se cuvine pentru fiecare actor din echipa de teatru a Leșului, cum ar fi Aurel Pralea, Caterina Gagea, Maria Lazăr, Maria Petri, George Ursu și alții.

Turneul corului și al echipei de teatru

August 1957... În mijlocul muncitorilor forestieri din Lunca Ilvei, ansamblul coral și instrumental al căminului cultural din Leșu își deslășura un frumos program în care erau nelipsite unele din compozițiile profesorului Tudor Jarda. Tot în aceeași zi echipa de teatru a dat spectacol cu piesa „Ruga de la Chizătău” ce se jucase cu prilejul aniversării la Leșu. Asemenea turnee ale echipei de teatru și ansamblului coral și instrumental din Leșu au mai avut loc și în sa-

tele Ilva Mică, Ilva Mare și în stațiunea Sîngeorz-Băi. Corul căminului cultural din Leșu se poate mîndri pe drept cu solistele Mariuca Precup și Ecaterina Gagea, care au primit nenumărate diplome și premii, sau cu trîscasii Larion și Crățian Marica, laureați ai concursului tinerilor soliști din 1956 și 1957. Și cită admirație a stîrnit atunci feciorașul de 15 ani Nechita Zăgreanu, care cu arcușul său de lăutar, a descrețit frunțile pînă și celor mai capricioși moșnegi !

Scoala din Gura Văii Măgurii

În Leșu, ca dealtfel în toate satele țării noastre, copiii se bucură de o grijă deosebită. Iată cătunul Gura Văii Măgurii, ce se află la o depărtare de vreo 12 kilometri de sat. Copiii de aici erau nevoiți să străbată acest drum pînă la școlile ce se află în centrul satului. Datorită acestui fapt, în cătun exista cel mai mare procentaj de analfabeți. Acum, în anii puterii populare, s-a construit și aici o școală. Iți este mai mare dragul să privești acest lăcaș de cultură construit în inima pădurii, — mărturie vie a silințelor omului de azi de a purta flacăra culturii pînă în cele mai ascunse văgăuni.

Trei decenii de la înființarea bibliotecii populare

Septembrie 1927... Știutorii de carte din Leșu s-au adresat în scris primăriei comunale, cerînd să le pună la dispoziție două camere într-o clădire liberă a primăriei (hotelul comun), pentru a organiza acolo o bibliotecă populară. Inceputul a fost cu cele 255 de volume cumpărate cu banii strînși de echipa de teatru prin serbările date între anii 1920—1927. Cheltuielile începutului au mai fost acoperite și printr-o colecție făcută de săteni. Cu banii strînși s-a putut cumpăra un dulap și face abonamente la cîteva ziare. Azi, biblioteca populară din Leșu este amenajată într-un local coresponsuzător, dotat cu mobilierul necesar și numără 2.186 de volume, dintre care 485 de cărți reprezintă darul trimis cu prilejul aniversării de către Biblioteca Centrală din București.

S-ar putea vorbi mult despre rodnică și îndelungata activitate culturală din Leșu. Aceasta se poate vedea și din cele două aniversări care au fost sărbătorite la Leșu anul trecut: 50 de ani de activitate teatrală și 30 de ani de la înființarea bibliotecii populare.

Simion Tomuța
directorul școlii din comuna Leșu

: „Bine, dar eu sînt
orcar oarecare, cum
ntulul. De ce rîd de
Se va cere la bri
cest gînd se apucă
ara de trei ore. Ion
de la început pentru
seară. După ce l-a
is la ședință hotărît
a lui de la fermă.
președintele. Ion s-a
aul cum să înceapă
eședinte. Ascultă cu
rea generală aduce
ul de la ferma noas-
a și de răspundere,
le usul din fruntașii
ia noastră ar munci
astră. Și să știți că
culturile agricole. Ea
ea consiliul de con-
area sectorului zoo-
porci. Anul acesta
sat. Pentru aceasta
harnic și de nădejde
astă seară.
i-au mers la inimă.
rală exprimă mulțu-
a să zică munca lui
cere și trebuie res-
tarului de partid, to-
iesc munca. Fiecare
care muncă este im-
porului, în slujba ce-
esc tineri la noi care
disprețuiesc munca
imale, numindu-i în

batjocură „porcari” și „văcari”. În schimb le place brînză, le plac cîrnații și slîmina, și bucură banii care ne vin de pe urma animalelor...
Intr-un colț cîțiva tineri, printre care și Bădilă Stan, căutau să ocolească privirile secretarului, urmîrind preocupăți ceva, în podca. Ion Stavăr zîmbi mulțumit și renunță dintr-o dată la hotărîrea sa, nespunî nimănui, de a pleca de la ferma de porci. Ba se gîndi că n-ar strica să-l aibă tovarăș la îngrijirea porcilor chiar pe Bădilă, care, oricum, nu pare a fi băiat rău. Și cînd președintele puse întrebarea, cine să fie propus la ferma de porci, Stavăr se ridică și spuse :
— Il propun pe tovarășul Bădilă, pe Stan, de la echipa a doua de cîmp. Il voi ajuta și va deveni și el un crescător de porci fruntaș. Bădilă, care se frămîntase pe scună tot timpul, îl privi cu recunoștință. Se aștepta ca Stavăr să-l acopere de rușine în fața adunării. A primit și a mulțumit lui Ion pentru propunerea făcută. Adunarea colectivistilor a fost de acord, deși nu l-a cruțat pentru glumele lui nesocotite. Munca de crescător de porci este o muncă importantă, de răspundere, pe care n-o poți încredința oricui. Dar cu ajutorul lui Stavăr, Bădilă va dovedi că merită această încredere.

Iulian Milca

Tractoristii de la S.M.T. Budești-Oltenița fac arături adânci de bună calitate.

— Ce-i cu normatorul nostru?
— Vrea să se convingă dacă arătura e într-adevăr adâncă!
(Desen de AL. CLENCIU)

NEA RAZVAN

Nu sînt mulți referenți agricoli ca tovarășul Răzvan al nostru. Alții, cînd au greutăți și rămîn în urmă cu lucrările, alegă în dreapta, alegă în stînga, se plîng pe la secția raională și cer ajutoare. La tovarășul Răzvan nu există să ceară ajutoare, mai ales la secția raională. De așa ceva trebuie să te ferești pe cît se poate:

— Dacă află raionul că sîntem în urmă, nu e bine!

Ca să n-afle, nea Răzvan — cum îi spunem noi uneori — nu dă nici un semn de viață, iar cînd telefonează cei de acolo, mă trimite pe mine la telefon. Mă duc.

— Secția agricolă vrea să știe cum stăm cu grîul.

— Spune că stăm bine — mă învață nea Răzvan.

Spun că stăm bine. Dar cel de la raion vor să știe precis cît de bine.

— Spune că am însemnat sută la sută — mă învață dînsul iarăși.

Spun sută la sută. Șeful secției e mulțumit, nea Răzvan e și mai mulțumit:

— Am ciștigat treizeci la sută.

— Cum așa?

— Păi, fă socoteala: dacă am realizat numai șaptezeci, iar raionul știe că am făcut sută la sută, se chiamă că treizeci la sută e ciștigul net de partea noastră. Așa-i?

Intre timp, cel de la raion telefonează mereu:

— Cum stați cu orzul?

— Spune că stăm bine! — hotărăște din nou nea Răzvan.

Spun. Nici nu-l mai întreb cît de bine stăm. Spun sută la sută. Asta înseamnă douăzeci la sută ciștig net, pentru că noi am realizat numai optzeci de procente. Cam puțin, ce e drept, dar în schimb, la ovăz avem un ciștig frumușel de treizeci și cinci la sută și la secară vreo patruzeci la sută. La raion, toate sînt trecute sută la sută. Acum, cînd telefonează șeful secției agricole, nici nu mai întrebă „Cum stați?”. Întrebă de-a dreptul „Gata?”. Iar eu răspund automat: „Sută la sută”.

Victor Pițigoi

EPIGRAME

Unui gospodar care neglijază curățatul pomilor de uscături și omizi.

S-a topit de-acum zăpada,
Soarele brăzdează bolta.
El nu-și curăță livada.
În schimb... „curățată” recolta!

Din cauza unor reparații neîngrijite, unele mașini agricole se-ntorc de pe cîmp pentru noi reparații.

Te-ntrebi: „Ce-i mai bine oare:
Reparația necesară
Să se facă la motoare
Sau la... cel care repară?”

O mașină de semănat a întovărășirii agricole din satul Ciungi (Tășnad), regiunea Baia Mare, stă părăsită pe cîmp de astă-toamnă.

Suferind de nepăsarea celor căror nu li-i dragă,
E cert că semănătoarea
De la Ciungi e azi... „oloagă”.

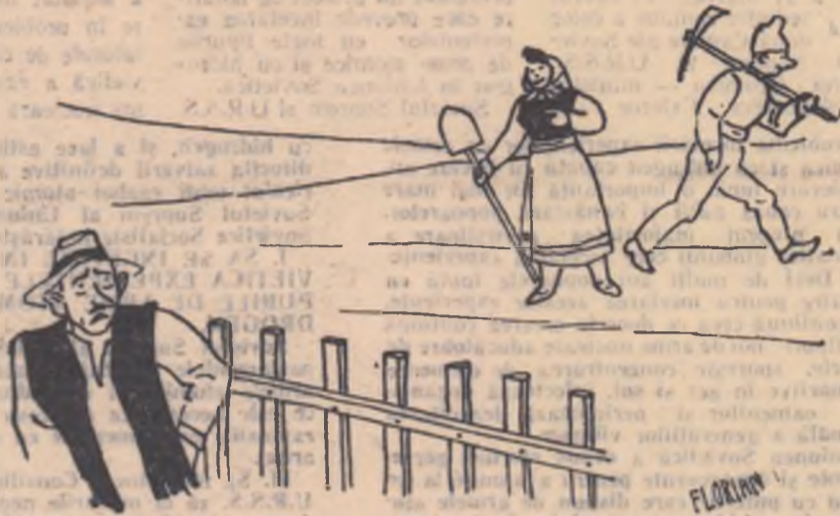
Felcera Dumitrana Lupu de la G.A.S. Goești, raionul Amaradia, își neglijează îndatoririle profesionale.

Pentru ca să-și vadă iar
De bolnavi și dispensar,
Ar necesita urgent
Dumneai ei un... „tratament”.

Un om „săritor“

— E rost de v'un ciștig? Aș merge și eu...

— Da! Dregem drumul...
— „Dar mă cam dor șalele!”

(Desene de C. FLORIAN)

„Locul Rău“

(Cronică rimată)

Ci locul nu e însemnat pe hartă...
Dar peste vreme de el se va vorbi.
Pe locu-acesta s-a iscat o ceartă...
Era, se spune, într-un zori de zi.

Colectiviștii au pornit la muncă.
Duceau în cîmp, cu carul, bălegar,
După o agrotehnică poruncă...
Din șirul lung de care, lat-un car;

Rămîne mai în urmă, se oprește.
În el e-un om în vîrstă și-un flăcău.
Și cel în vîrstă tună țărănește:
„Dăm bălegaru-aici, pe Locul Rău...”

„Tătuță, zice tinărul, se poate?
Păi brigadiru-a zis să-l descarcăm
După salcîmul de la Adîncate...
Sîntem colectiviști și noi lucrăm...”

„Tu taci, și fă așa cum îți grăiesc.
Dă bălegaru-aici pe Locu' Rău...
De cînd mă știu, de cînd în sat trăiesc,
Aici a fost și e pămîntul meu...”

Ce cată bălegaru-n Adîncate?
Acolo e pămîntul lui Ichim.
Noi după el nîcînd n-am luat bucate,
Noi de aici, din asta ne hrănim...”

Bătrînu-apucă furca și începe
S-arunce bălegarul jos din car.
Ca minzul ce se-ncurcă printre ipe,
Icnea pe cîmp un vînticel hoinar.

„Tătuță, sîntem în gospodărie,
Sîntem colectiviști, stăpîni sîntem.
Pe toată-această-nlindere de glie...“
„La furca-n mîini e-almînteri te fac ghem...”

„Eu nu descarc decît în Adîncate...
Că-n Adîncate s-a planificat...“
„Așa? Ei, bine... stai împielîțate
Că te planific eu e-un par îndat...”

„De ce te-ai scris, tătuță, dacă gîndul,
Te trage tot către pămîntul tău?”
„Mă, cînd ieșiși din cas' ieșiși cu stingul?
Na, mă, să-ți meargă toată ziua rău...”

Flăcăul a simțit un pumn în șale...
Și-a cugetat în sine-amar și trist:
„Pe tata încă-l trage-n jos de poale
Credința lui de individualist...”

Bătrînu-n sinea lui prea bine știe
Că fiul cu dreptate i-a vorbit,
Dar de necaz și poate din mindrie
Să recunoască-atunci s-a cam codit.

Dar peste noapte cînd dormea feciorul,
El a sărit din așternut în sus
Și încercînd gunoiul cu tot zorul
În cîmp, pe locul lui Ichim l-a dus.

M. Vrinceanu

Mecanicul șef Rață de la S.M.T. Dîngeni, regiunea Suceava, obișnuiește să-i bată pe tractoriști. Din această cauză, mulți mecanizatori pricepuți părăsesc S.M.T.-ul.

— Pe tine te iert! Pe ziua de azi am obosit!...

(Desen de NIC. NICOLAESCU)